

Брюксел, 28 юли 2026 г.
(OR. en)

12052/26

Междуетноститутитионално досие:
2026/0223 (NLE)

AELE 67
FL 35
ISL 45
N 71
MI 797
ENV 970
FISC 263

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	27 юли 2026 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2026) 402 final
Относно:	Предложение за РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменение на Протокол 10 към Споразумението за ЕИП относно опростяването на проверките и формалностите по отношение на превоза на стоки и на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи (Финансов принос по МКВЕГ)

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2026) 402 final.

Приложение: COM(2026) 402 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 27.7.2026 г.
COM(2026) 402 final

2026/0223 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се приеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменение на Протокол 10 към Споразумението за ЕИП относно опростяването на проверките и формалностите по отношение на превоза на стоки и на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи

(Финансов принос по МКВЕГ)

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се отнася до решението за определяне на позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с предвиденото приемане на решението на Съвместния комитет за изменение на Протокол 10 към Споразумението за ЕИП относно опростяването на проверките и формалностите по отношение на превоза на стоки и на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

1.1. Споразумението за ЕИП

Със Споразумението за Европейското икономическо пространство (по-нататък „Споразумението за ЕИП“) се гарантират равни права и задължения в рамките на вътрешния пазар за гражданите и икономическите оператори в ЕИП. В него се предвижда включването на законодателството на ЕС, обхващащо четирите свободи, в тридесетте държави от ЕИП, включващи държавите — членки на ЕС, Норвегия, Исландия и Лихтенщайн. Освен това със Споразумението за ЕИП се урежда сътрудничеството в други важни области като научноизследователската и развойната дейност, образованието, социалната политика, околната среда, защитата на потребителите, туризма и културата, наричани заедно „*съпътстващи и хоризонтални*“ политики. Споразумението за ЕИП влезе в сила на 1 януари 1994 г. Съюзът заедно със своите държави членки е страна по Споразумението за ЕИП.

1.2. Съвместният комитет на ЕИП

Съвместният комитет на ЕИП отговаря за управлението на Споразумението за ЕИП. Той е форум за обмен на мнения, свързани с функционирането на Споразумението за ЕИП. Решенията му се вземат с консенсус и са обвързващи за страните. Отговорност за координиране от страна на ЕС на въпросите, свързани с ЕИП, носи Генералният секретариат на Европейската комисия.

1.3. Предвиденият акт на Съвместния комитет на ЕИП

Очаква се Съвместният комитет на ЕИП да приеме решението на Съвместния комитет на ЕИП („*предвидения акт*“) за изменение на Протокол 10 към Споразумението за ЕИП относно опростяването на проверките и формалностите по отношение на превоза на стоки и на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи.

Целта на предвидения акт е да се предвиди финансов принос от членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ за функционирането на системите, необходими за функционирането на МКВЕГ в цялото ЕИП, чрез актуализиране на Протокол 10 и Протокол 31 към Споразумението за ЕИП успоредно с включването в Споразумението за ЕИП на Регламент (ЕС) 2023/956 за създаване на механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите („МКВЕГ“)¹ и на Регламент (ЕС) 2025/2083 за изменение на

¹ Регламент (ЕС) 2023/956 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за създаване на механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите (ОВ L 130, 16.5.2023 г., стр. 52).

Регламент (ЕС) 2023/956 с цел опростяване и укрепване на МКВЕГ² чрез отделно решение на Съвместния комитет на ЕИП.

Предвиденият акт ще бъде обвързващ за страните в съответствие с членове 103 и 104 от Споразумението за ЕИП.

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

Комисията представя проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП, поместен в приложението, пред Съвета, който да го приеме като позиция на Съюза. След като бъде приета, позицията следва да бъде представена пред Съвместния комитет на ЕИП възможно най-скоро.

В поместения в приложението проект на решение на Съвместния комитет на ЕИП се предвижда финансов принос от членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ за функционирането на системите, необходими за функционирането на МКВЕГ в цялото ЕИП, чрез актуализиране на Протокол 10 и Протокол 31 към Споразумението за ЕИП, което надхвърля това, което може да се счита за чисто технически адаптации по смисъла на Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета³. Поради това позицията на Съюза следва да бъде определена от Съвета.

Настоящото решение трябва да бъде прието успоредно с включването в Споразумението за ЕИП на Регламент (ЕС) 2023/956 за създаване на механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите („МКВЕГ“)⁴ и на Регламент (ЕС) 2025/2083 за изменение на Регламент (ЕС) 2023/956 с цел опростяване и укрепване на МКВЕГ⁵ посредством отделно решение на Съвместния комитет на ЕИП.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

1.4. Процесуалноправно основание

1.4.1. Принципи

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на *„позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението“*.

Понятието *„актове с правно действие“* включва актове с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган. То включва и

² Регламент (ЕС) 2025/2083 на Европейския парламент и на Съвета от 8 октомври 2025 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2023/956 с цел опростяване и укрепване на механизма за корекция на въглеродните емисии на границите (ОВ L, 2025/2083, 17.10.2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj>)

³ Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета от 28 ноември 1994 г. относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство (ОВ L 305, 30.11.1994 г., стр. 6).

⁴ Регламент (ЕС) 2023/956 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за създаване на механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите (ОВ L 130, 16.5.2023 г., стр. 52).

⁵ Регламент (ЕС) 2025/2083 на Европейския парламент и на Съвета от 8 октомври 2025 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2023/956 с цел опростяване и укрепване на механизма за корекция на въглеродните емисии на границите (ОВ L, 2025/2083, 17.10.2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj>)

инструменти, които нямат обвързващ характер съгласно международното право, но са „годни да оказват съществено въздействие върху съдържанието на приеманата от законодателя на Съюза нормативна уредба“⁶.

1.4.2. Приложение в конкретния случай

Съвместният комитет на ЕИП е орган, създаден със споразумение, а именно Споразумението за ЕИП. Актът, който Съвместният комитет на ЕИП има за задача да приеме, представлява акт с правно действие. Предвиденият акт ще бъде обвързващ по силата на международното право в съответствие с членове 103 и 104 от Споразумението за ЕИП.

Предвиденият акт не допълва, нито изменя институционалната рамка на споразумението. Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС във връзка с член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета.

1.5. Материалноправно основание

1.5.1. Принципи

Материалноправното основание за решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС във връзка с член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета зависи преди всичко от материалноправното основание на правния акт на ЕС, който следва да бъде включен в Споразумението за ЕИП.

Ако предвиденият акт преследва две цели или се състои от две части и ако едната от целите или частите може да се определи като основна, докато другата е само акцесорна, решението съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС трябва да се основава на едноединствено материалноправно основание, а именно на изискваното от основната или преобладаващата цел или част.

1.5.2. Приложение в конкретния случай

Тъй като в решението на Съвместния комитет се предвижда финансов принос от членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ за функционирането на системите, необходими за функционирането на МКВЕГ в цялото ЕИП, чрез актуализиране на Протокол 10 и Протокол 31 към Споразумението за ЕИП успоредно с включването в Споразумението за ЕИП на Регламент (ЕС) 2023/956 за създаване на механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите („МКВЕГ“)⁷ и на Регламент (ЕС) 2025/2083 за изменение на Регламент (ЕС) 2023/956 с цел опростяване и укрепване на МКВЕГ⁸ чрез отделно решение на Съвместния комитет на ЕИП, целесъобразно е настоящото решение на Съвета да се основава на същото материалноправно основание като актовете, които се включват. Поради това материалноправното основание за предложеното решение е член 192, параграф 1 от ДФЕС.

⁶ Решение на Съда от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, т. 61—64.

⁷ Регламент (ЕС) 2023/956 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за създаване на механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите (ОВ L 130, 16.5.2023 г., стр. 52).

⁸ Регламент (ЕС) 2025/2083 на Европейския парламент и на Съвета от 8 октомври 2025 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2023/956 с цел опростяване и укрепване на механизма за корекция на въглеродните емисии на границите (ОВ L, 2025/2083, 17.10.2025 г., ECLI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj>

1.6. Заключение

Правното основание за предложеното решение следва да бъде член 192, параграф 1 от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС и член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета.

5. ПУБЛИКУВАНЕ НА ПРЕДВИДЕНИЯ АКТ

Тъй като с акта на Съвместния комитет на ЕИП ще бъдат изменени Протокол 10 към Споразумението за ЕИП относно опростяването на проверките и формалностите по отношение на превоза на стоки и Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи, целесъобразно е той да бъде публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз* след приемането му.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се приеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменение на Протокол 10 към Споразумението за ЕИП относно опростяването на проверките и формалностите по отношение на превоза на стоки и на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи

(Финансов принос по МКВЕГ)

(текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 192, параграф 1 във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета от 28 ноември 1994 г. относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство⁹, и по-специално член 1, параграф 3 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Споразумението за Европейското икономическо пространство¹⁰ („Споразумението за ЕИП“) влезе в сила на 1 януари 1994 г.
- (2) Съгласно член 98 от Споразумението за ЕИП Съвместният комитет на ЕИП може да реши да измени, *inter alia*, Протокол 10 към Споразумението за ЕИП относно опростяването на проверките и формалностите по отношение на превоза на стоки и Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи.
- (3) Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ следва да допринасят финансово за функционирането на системите, необходими за функционирането на МКВЕГ в цялото ЕИП, посредством механизъм, създаден успоредно с това чрез отделно решение на Съвместния комитет на ЕИП, чрез актуализиране на Протокол 10 към Споразумението за ЕИП относно опростяването на проверките и формалностите по отношение на превоза на стоки и на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи.

⁹ ОВ L 305, 30.11.1994 г., стр. 6.

¹⁰ ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3.

- (4) Поради това Протокол 10 към Споразумението за ЕИП относно опростяването на проверките и формалностите по отношение на превоза на стоки и Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи следва да бъдат съответно изменени.
- (5) С оглед на това позицията на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП следва да се основава на приложения проект на решение,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с предложеното изменение на Протокол 10 към Споразумението за ЕИП относно опростяването на проверките и формалностите по отношение на превоза на стоки и на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи, се основава на проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП, приложен към настоящото решение.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател